
COMUNICAT DE PRESĂ
25.03.2025

În perioada 21-22 martie 2024, reprezentanții învățământului filologic românesc de stat (prorectori, decani, prodecani, directori de departament, directori CSUD/CSD, membri ai comisiilor de specialitate ARACIS și CNATDCU), alături de domnii consilieri prof. univ. dr. Sorin Costreie și prof. dr. Mircea Berteu, din partea Ministerului Educației și Cercetării, s-au reunit la Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu, organizatoarea evenimentului *Tendințe și provocări în filologia universitară românească*. În urma dezbaterilor, participanții au convenit în unanimitate asupra următoarelor aspecte:

1. Filologia românească traversează, la toate nivelurile sale de studiu, o perioadă de provocări diverse, atât de natură educațională, științifică și profesională, cât și de ordin economic, social, tehnologic și cultural. În aceste condiții, se impun acordarea unei atenții constante creșterii (sau, cel puțin, păstrării) standardelor de calitate educațională din domeniul filologic, precum și reafirmarea relevanței educației filologice pentru societatea românească actuală. În lumea de azi, filologia este nu numai câmpul de studiu care asigură o comunicare precisă, nuanțată și eficientă (și care combate astfel fenomene precum manipularea și dezinformarea), ci și modul cel mai firesc de a contracara analfabetismul funcțional prin formarea deprinderilor necesare procesului de comprehensiune.

2. Un pas necesar pentru recunoașterea statutului și a relevanței educaționale a filologiei îl constituie corectarea urgentă a unor anomalii legislative, precum aceea care prevede că funcția didactică de profesor în învățământul liceal poate fi ocupată doar pe baza absolvirii cu examen a licenței în domeniul postului și a unor programe de formare psihopedagogică (modul de formare sau masterat didactic). Fără a nega importanța pregătirii psihopedagogice, considerăm, totuși, că legislația românească nu poate să ignore nici importanța vitală a pregătirii profesionale de nivel masterat în cazul profesorilor care ocupă posturi în domeniul liceal.

3. Subfinanțarea cronică rămâne o problemă care afectează grav învățământul filologic superior din România, împiedicând universitățile de la fixarea realistă și atingerea progresivă a unor standarde superioare de calitate și a unor indicatori crescuți de performanță. În acest sens, participanții la întâlnire au elaborat un memoriu conținând o serie de propuneri de redimensionare a finanțării în domeniul Filologie, pe care îl vor trimite Ministerului Educației și Cercetării.

4. Într-o epocă a dezvoltărilor fără precedent în tehnologia informației, învățământul filologic nu poate să nu beneficieze de avantajele inteligenței artificiale. Prin urmare, recomandăm integrarea instrumentelor IA în învățarea și studiul limbilor. Totuși, considerăm crucial ca această integrare să se facă într-o manieră critică, nu automată, ci păstrând și

valorificând constant (inclusiv în activitatea de evaluare) contribuția personală a subiecților umani la cunoașterea fenomenelor specifice domeniului. În acest sens, deși universitățile care găzduiesc programe de Filologie au avut deja varii inițiative privind această problemă, recomandăm elaborarea unui cadru național care să ghideze procesul de integrare a IA în activitatea didactică și de cercetare.

5. Propunem ca, la toate specializările nefilologice din ciclul universitar de licență, studiul limbii moderne să se realizeze de-a lungul a cel puțin 4 semestre, cu minimum 2 ore pe săptămână. În viziunea noastră, acesta este minimul pentru ca învățarea limbilor moderne să se realizeze în mod real, nu doar formal, la nivel universitar.

6. Propunem ca, la toate specializările nefilologice din domeniile fundamentale Științe sociale și Științe umaniste și arte, să se introducă o disciplină de studiu centrată pe comunicarea orală și scrisă în limba română, particularizată în funcție de specificul fiecărui domeniu.

7. Reprezentanții învățământului filologic românesc au convenit asupra oportunității creării unei rețele profesionale naționale a facultăților cu programe de studii în domeniul filologic, care să faciliteze comunicarea atât în cadrul comunității academice, cât și cu mediile externe.